

дово-професионална реализация; осигуряват на подрастващите поколения безплатно образование, - и то в мащаби и висота, напълно непознати в предишната история на България; въвеждат безплатно медицинско обслужване, което свежда до краен минимум всички онези типични заболявания сред циганите, които в миналото им носеха масова смърт, особено сред техните деца; започнаха активен процес на решаване на тежкия жилищен проблем на циганите, на ликвидиране на обособените квартали и махали, а в перспектива дори и на различните "гета" в страната; и т. н.

От друга страна обаче, същата тази партийна и държавна власт въвежда и осъществява политика на съзнателна и ускорена промяна на етническия идентитет на циганите. В това отношение най-драстични примери са тези, свързани със статистическите преброявания на населението на страната и функциониращите именни системи сред него. Властта снима или поне засекретява статистическите данни за ромското население - за неговия общ брой в страната, за неговата полово-възрастова определеност, за трудово-професионалната му реализация, за образователното и здравословното му състояние, и т. н. Едновременно с това тя провежда на няколко етапа и смяна на функциониращата сред ромите именна система с традиционната именна система на българския етнос.

Изискванията за научна добросъвестност ме задължават да отбележа, че процесът на преименуването на нашите роми започва през 1954 год. с доброволно поискани и реализирани промени на имената, и то от най-авторитетните тогава представители на циганската интелигенция и на ромския общественно-политически актив. По-късно, този процес се подема и по партийна и държавна линия, като постепенно се разпростира към все по-широки кръгове от ромското население, за да стигне заключителния си етап по време на "Възродителния процес".

Сега, в условията на процеса на демократизиране на нашето общество, естествено е преименуването на ромите у нас да бъде поставено на една внимателна, задълбочена и многостранна преоценка. Това е така, защото то няма нито едноточно въздействие, нито едноизмерно значение на